

عنوان مقاله:

فلسفه حقوقی و ماهیت خسارت تنبیهی

محل انتشار:

مجله حقوقی بین المللی، دوره 32، شماره 52 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

مهراب داراب پور - نویسنده مسئول، دانشیار دانشگاه شهید بهشتی

سعید سلطانی احمدآباد - کارشناسی ارشد حقوق خصوصی و وکیل پایه یک دادگستری

خلاصه مقاله:

پر ثمرترین مبحث مسئولیت های قراردادی و غیر قراردادی، بحث خسارت، میزان و نحوه پرداخت آن است. پرداخت خسارت، گاهی به صورت درمان است و زمانی، حسب مورد، حکم داروی التیام بخش و بازدارنده را دارد. خسارت تنبیهی نیز از این قاعده مستثنا نیست. خسارت تنبیهی، نوعی خسارت غیرترمیمی است که به خاطر تجری و بی احتیاطی در رفتار زیان بار خوانده پدید می آید و به منظور تنبیه و بازدارندگی وی و دیگر افراد جامعه از تکرار اعمال مشابه، به حکم دادگاه، به نفع خواهان پرداخت می شود. مفهوم خسارت تنبیهی در حقوق انگلستان به صورت سنتی وجود داشته، و به صورت گسترده ای در ایالات متحده امریکا و کشورهای دارای حقوق نوشته نیز رسوخ کرده است. به علت صدور آرای علیه حکومت جمهوری اسلامی ایران در محاکم خارجی تحت عنوان خسارت تنبیهی، در ایران نیز با تصویب «قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولت های خارجی» در سال ۱۳۷۸ و قانون اصلاحیه آن در سال ۱۳۷۹، این نهاد به صورت ناقص و به عنوان اقدامی متقابل، وارد سیستم حقوقی ایران شد. با نسخ این قوانین، نهایتاً این روند در قانونی به همان نام در ۱۷/۲/۱۳۹۱ تکمیل شد. با تصویب این قوانین، محاکم ایران، طی آرای زیادی، علیه دولت خارجی (تاکنون تنها علیه کشور آمریکا) حکم به خسارت تنبیهی کردند. قبل از تصویب قانون فوق، در حقوق داخلی ایران، با توجه به اصل اعاده وضع زیان دیده به حالت سابق یا ابقای آن، خسارت تنبیهی مبنایی نداشت. حال این سوال قابل طرح است که آیا با تصویب این قانون، نهاد خسارت تنبیهی وارد حقوق ایران شده است؟ پاسخ به این سوال و بررسی قواعد و مقررات حاکم بر نهاد فوق و محدوده و امکان ورود این نهاد به قانون داخلی ایران، موضوع این مقاله است.

کلمات کلیدی:

خسارت، تنبیهی، ترهیبی، بازدارندگی، منفعت زدایی، نقض قرارداد، مقابله با خسارت، روابط دولت ها، خسارت معنوی، دیه، شرط قراردادی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1711483>

